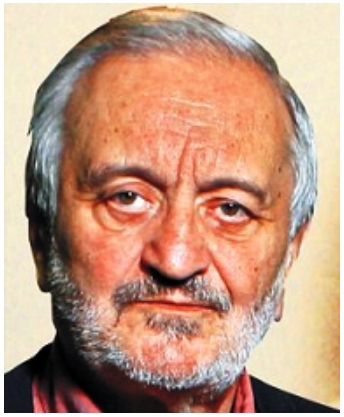
Lasica Milan (1940-2021) :)

Slovenský herec, režisér, scenárista, spisovateľ, autor piesňových textov, príležitostný spevák. Tvoril nerozlučnú dvojku s Júliusom Satinským. Spolu napísali niekoľko hier, v ktorých skryte zosmiešňovali vtedajší režim. Okrem vlastných autorských prác dvojica vytvorila aj viacero diel vychádzajúcich zo známych literárnych predlôh, nenásilne im však vtlačila svoj výrazný nezameniteľný rukopis. Lasica aj po Satinského smrti zostáva umelecky činný.

Narodil sa 3. februára 1940 vo Zvolene, detstvo prežil v Pliešovciach. Zvykol si na Bratislavu, kde žije životom na doskách, ktoré vraj znamenajú svet. Divadlo je preňho podľa jeho vlastných slov všetkým. Na VŠMU vyštudoval dramaturgiu, venoval sa jej v bratislavskom štúdiu Československej televízie, so Satinským založil vlastné divadlo, potom emigroval do Večerního Brna a keď sa aj na Morave dostal do nepriaznivých podmienok, vrátil sa do Bratislavy. Spieval v operete Novej scény, hral v tamojšej činohre, robil vlastné kabaretné programy – a nevážil v nich politickú satiru len na gramy! Vystupoval v mnohých, prevažne českých filmoch, nakrúcal v televízii, režíroval, písal, publikoval, bavil a rozosmieval, až sa stal hlavou Štúdia S. Nikdy nebol agentom ŠtB, zato funkciu divadelného agenta si veľmi obľúbil. Píše neklasické texty a vyniká vo veľkých klasických rolách. V Gogoľovom *Revízorovi* revízii podrobil Bobčinského, netradične hral Moliérovho *Dona Juana*, legendárnym sa stal jeho a Rostandov *Cyrano*.

Skvele poslúžil mnohým autorom, zdramatizoval Mináčov román *Výrobca šťastia*, Solovič mu dovolil prepracovať veselohru *Žobrácke dobrodružstvo* na hru s pesničkami *Plné vrecká peňazí* a hlboko zasiahol aj do textu komédie *Strašne ošemetná situácia*. O úpravách a opravách cudzincov, napríklad Bulhara Ivana Vazova, ale aj Shakespeara ani nehovoriac. S cudzími hrami sa Lasica pohrával iba ako so „scenármi“ pre svojskú inscenáciu. Zo Soloviča nechal pomerne veľa, ale z prvého slovenského románu *René mládenca príhody a skúsenosti* si so Satinským vybrali iba zlomky z niektorých príhod a svoju voľnú improvizáciu na bajzovské témy nazvali *Náš priateľ René*. Voľnú adaptáciu románu známeho iba zo školských lavíc pripravili pre Novú scénu (1980), no tam sa týchto satirických písačiek a pesničiek zľakli, odvážnejší boli v Trnave (1986) a potom hra zapustila korene v Štúdiu S (1991).

Súdiac podľa samostatne vydaných knižiek je Lasica veľmi bojazlivý, nesmelý, horko-ťažko sa sám vyberie do vydavateľstva. Knižne vydal iba satiru *Bolo nás jedenásť* (1985) a *Piesne o ničom* (1989). V doslove Lasicu posmelil Zajac, že sú to vlastne: „Piesne o niečom, o niečom v slovenskej textárskej tradícii dokonca nevídanom, neslýchanom a nepočutom.“ Sú to satirické piesne o smiešnych a zlých stránkach našej národnej povahy, určené pre hru *Náš priateľ René*, sú to teda texty napísané pre vlastné potešenie i pre vlastné hry, ale aj pre hry iných, pre Brechtovu hru *Muž ako muž*, Shawov *Pygmalion* či Štepkovu hru *Hotel Európa*. No sú to aj texty piesní pre P. Lipu, M. Laiferovú, H. Hegerovú, K. Magálovú či Z. Kronerovú. Pre všetkých Lasica našiel vhodné slová, hoci piesne pre iných autor uvádza veľmi skromne: „Slabiky, slabiky, speváci stáli pred mojimi dverami a chceli slabiky a nie myšlienky.“ Vidíte, ako sa veršovník zhadzovačne vystatuje?

Keď je Lasica sám, keď je sám sebou, je poet, básnik, viac šlágrista ako srandista. Jeho alter ego, čiže Július Satinský je viac na prózu. „Musí mať veľké plniace pero, vydrží písať od rána do večere a do rozhlasu každý deň. Šľak ma ide trafiť z takejto pisateľskej výdrže. A to ešte Satinský spisovateľsky podrží aj Lasicu“. Písané o jednom, ale hovorené o dvoch. Lasica je vlastne autor dvojústy, Satinský štvorruký, spoločné knižky šifrujú ako L+S. Sú to autori slovenskí i siamskí. Spojení ako siamské dvojčatá. Koľko toho už spolu narozprávali, zapísali a napísali! Ich knižky už by sa na malú ani nevmestili. A ešte je tu jedna zvláštnosť: kým bežní autori najprv svoje hry vytlačia a iní im ich zahrajú, L+S najprv so svojimi hrami vyrukujú pred publikum, až potom ich publikujú.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Keď svoje texty prednášali počas mládežníckych predpoludní v bratislavskej Tatre, veru sa neraz nad Tatrou aj blýskalo, hromy divo bili. Keď texty vyšli knižne, takmer sa ani neblyslo a rozchytali sa. Vystúpenia pominuli, knižky zostali. Takto prichádzali na svet: *Nečakanie na Gogota* (1968), *Lasica, Satinský a vy* (1970), *Tri hry* (obsahujú: *Nikto nie je za dverami*, *Náš priateľ René*, *Deň radosti*; 1988), *Kam na to chodíme*[1] (1991), *Trialóg*[2] (1997). Ako vidieť, dvakrát si dvojica prizvala ešte tretieho, nikdy však nie treťoradého autora. A keby len to! Táto nerozlučná dvojka sa rozhodla vojsť do dejín našej literatúry plece pri pleci. Ako žijúci klasici vydali ešte dva zväzky svojho *Súborného diela* (1996, 1998), kým dvojičky definitívne rozdelila Satinského smrť v roku 2002.

[1] Spoluautorom je Stanislav Štepka.
[2] Spoluautorom je Václav Horníček.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania